

Mati.

ZGODOVINSKA POVEST.

Po Bolandenu priredil K.

(Dalje.)

PRIJOR bistriškega hospica je bil tedaj Pater Janez, mož krepke postave, doma iz Krasa, pa silno blagega in plemenitega srca. Imenovali so ga očeta ubogih in stiskanih. Nihče ga ni prišel zastonj pomoči prosit. Vsakemu je pomagal, če je le mogel. Zlasti v žalostnih časih, kakoršni so bili tedaj, ko so Karantanija in vse druge slovenske pokrajine izgubile svojo svobodo, ko so se morale udati Nemcem in je vladal državo kralj Ludvik Pobožni, ko je krivica visoko dvigala svojo glavo in je bila samo ena pravica na svetu, pravica močnejšega, zlasti tedaj je imel Pater Janez silno veliko posla. Kakor vsi samostani, tako je imel tudi bistriški hospic pravi-

co zavetišča, t. j. da se ni smelo nikogar prijeti ali preganjati, ako je pribežal v samostansko cerkev. Te pravice so se vsi stiskani cele okolice pridno posluževali in nihče ne zastonj. Šel je celo osebno na Nemško, da je tam cesarju samemu zatožil nekaj ropoželjnih graščakov in jih prisilil, da so se morali upogniti in vrniti uropano blago in popraviti storjene krivice.

Razumeva se, da Pater Janez ni bil priljubljen pri teh velikaših, da so ga sovražili. Nagajali so mu, kjer so mogli. Tudi so ga naprej in naprej tožili opatu Sv. Ivanskemu, njegovemu predstojniku v Devinu, da bi dosegli njegovo odstavljenje. Hudobija hoče pač imeti vsikdar prosto pot in gorje mu, kdor se ji postavi v bran. Ne bode mirovala preje, dokler ne unči onega, ki si jo upa ovirati v njeni prosti satanski poti. Toda

pater Janez se za to ni zmenil.

Pater Janez je sprejel Kajtimara in Bronislavo v sprejemnici, v hiši za samostanske goste, kajti v možke samostane ni smela nikdar kaka ženska niti na "porto". Tja je prišel takoj za njima tudi žid Braun ben Abba.

"Častiti oče," je zajokala Bronislava in padla k nogam redovnika ter povzdignila proseče svoje roke k njemu, "častiti oče, prosim vas, usmilite se uboge krščanske sirote. Rešite me! Rešite me strašne sužnosti! Sirota sem! Nikogar nimam! Ubili so mi očeta. Mater so mi odpeljali, da ne vem kje je. In sedaj me ženo, ubogo zapuščeno siroto, na semenj za sužnje, kjer naj bom prodana v strašno mohamedansko sužnost. Nikogar nimam, da bi me branil! Pri usmiljenju Gospoda Jezusa vas prosim, usmilite se vsaj vi uboge sirote!"

Pater Janez je komaj zadrževal solze sočutja.

"Vstani, ubogi otrok! in pomiri se!" ji pravi mirno, jo dvigne in posadi na leseni stol poleg mize, sam pa sede na nasprotno stran. "Ne boj se, otrok moj! Zaupaj na Boga in na Marijo. Bog te hoče rešiti, zato ti je poslal našega dobrega Kajtimarja, da ti je pokazal pot sem, kjer edino moreš v sedanji dobi najti varstva in pomoči, pri materi sveti katoliški cerkvi. Tu v Bistri še ni nihče iskal zastonj pomoči in tudi ti je ne boš!"

"Oj, oče, tisočkrat vam hvala in Bog plačaj!" pravi Bronislava in si briše potolažena solze.

"Kajtimar mi je povedal celo tvojo zgodovino, kakor si mu jo povedala. Toraj kleti Nemeč si v naši svobodni slovenski zemlji že toliko drzne, da mori in požiga celo miroljubne svobodne plemiče in ropa njih posestva? Ako si upa kaj takega do mogočnih, koliko si po-

tem še le upa proti nesrečnemu ljudstvu! Da, nemške krivice kriče k Bogu po maščevanju! O Bog, maščuj ti to našo krivico! — Nemški jarem je krut in brezsrčen! — Tako je tudi to hudodelstvo nemškega grofa Eberhardta kaznjivo in mora biti maščevano! Če treba iti k samemu kralju, šel bom! — Hudodelstvo je tudi, da so te ukradli in prodali in da te sedaj hočejo gnati na semenj, da te prodajo. Krivica, katero trpiš, je pa toliko večja, ker si poleg tega tudi sirota in kot sirota stojiš pod posebnim varstvom kralja samega, ki je oče udov in sirot. — Toraj tako daleč gre tvoja hudobija", pravi priyor proti židu obrnjen", da si se drznil kupiti tega dekleta, da si vedel, da je kristjana in hči plemiča, to je svobodnega državljana!?"

Žid seže molče v svojo torbico, ki mu je visela ob boku, vzame iz nje pergamen in ga ponudi duhovniku molče, toda s pogledom, v katerem se je videlo zaničljivo preziranje.

"Gospod, tu berite!"

Pater Janez vzame pergamen in ga razvije. Bila je to kraljeva spremnica. Bere jo glasno: "Ludovicus, Dei gratia rex Baiuoriorum et Alamanorum, Judaeum Braun Ben Abba sub nostro munde-bordo suscepimus . . ." Mi, Ludovik, po božji milosti kralj Bavarcev in Nemcev, smo vzeli žida Brauna ben Abba pod svoje posebno varstvo . . ." Dalje je bilo v tem pismu zažugana stroga kazen vsakemu, kdor bi žida zadrževal na njegovem "kupčijskem" potovanju, ali ki bi mu škodil ali ga motil v njegovi "trgovini". Slednjič je pismo naročalo vsem sodnikom in oblastnikom cele države, da ga naj branijo pred vsemi sovražniki in vsemi napadalci. Spremnica je bila potrjena z velikim kraljevim pečatom, ki je bil vtisnjen v vosek.

"Ti si zlorabil to pismo", rekel je odločno duhovnik in dal židu nazaj per-

gamen. "Tebi je kralj dovolil trgovino s sužnji samo pod pogojem, da jo vodiš strogo po državnih postavah. Ali ne veš pa, da je postava, ki strogo prepoveduje trgovino s kristjani? Bronislava je kristjana. Poleg tega pa je cerkvena zapoved, ki pod smrtno kaznijo prepoveduje človeka uropati in potem prodati".

Braun skomizgne zaničljivo z ramami.

"Jaz nisem kristjan! Postave vaše cerkve me ne zadevajo. Moje pravice slone samo na državnih postavah in moj gospodar je kralj in ne papež!"

"Motiš se! Državna postava se skoraj popolnoma vjema s cerkveno, samo da je svetna prestoga in prekruta, kar cerkev obsoja. Kakor veš, določuje postava, da se mora vsakemu roparju, ne glede na to ali ukrade človeka ali blago, pri prvem slučaju iztakniti eno oko, pri drugem odrezati nos in pri tretjem se ga mora obesiti. Škofje so proti temu določili protestirali, toda niso dosegli ničesar. Vendar postava velja!"

"Dobro! Pa naj velja. Toda velja samo za one, ki so res roparji. Jaz pa nisem ropar, najmanj pa sem ropar kristjanov!"

"Bronislava je kristjana "

"Kdo ti je to povedal?"

"Sam si čul, ko je sama to prav kar povedala!"

"Hahaha! Tako učen gospod, kakor je prijor bistriškega hospica pa še tega ne ve, da je zopet druga postava, ki določuje, da se sužnju ne sme vrjeti, ako priča proti svojemu gospodarju?"

Prijor je opazil roganje židovo, toda ostal je miren, kakor bi ne bil opazil tega!

"To imaš prav! Toda vedi, predno bom izrekel sodbo v tem slučaju, se bom sam prepričal in s pričami dokazal, da je res, kar trdi ta dekle. Gornji grad ni tako daleč. Dobra jezdec je v dveh dnevih nazaj."

"Toda pomisli, koliko škodo povzročas meni s tem, da me tu zadržuješ v moji trgovini. V dveh dnevih bi moral biti v Trstu, drugače zamudim ladijo, ki odpluje na Španško in ako bom primoran čakati druge, bode to velika škoda zame. Ali nisi bral, kako strogo je bila zažugana kazen za vse, ki bi me zadrževali v moji "trgovini"?"

"Kazni se ne bojim, ker vem, da je pravica na strani tega nesrečnega dekleta in krivica na tvoji strani. Povedal sem ti že, da si ti pravico kraljeve spremnice zlorabil in po državnih postavah te imam pravico soditi ali te izročiti sodnji v Emoni (sedanji Ljubljani)."

"Toda jaz vas bodem tožil za žaljenje celega židovskega rodu. Vi to delate samo iz sovraštva do nas. Ali ne veste, da mi židje nismo več brezpravno ljudstvo? Velike svote denarja nas je stalo, da smo dosegli te pravice. Toda dosegli smo jih pa le in sedaj jih bomo znali braniti. Pomislite, gospod, na slučaj nadškofa Agobarda v Lyonu! Gotovo ste čuli o njegovem slučaju? On je hotel pokazati svojo krivično mržnjo do ubogih židov, ki so po državnih postavah vodili trgovino s sužnji v njegovi škofiji. Toda ošabni krščanski rabi je bil pahnjen iz škofijskega prestola in zaprt je danes, kar mu je čisto prav, zakaj je bil tako fanatičen! Zgodilo se mu je, kakor ošabnemu Amanu, ki je hotel pogubiti Mardoheja, pa je sam prišel na vislice. Resno vas toraj svarim, da pomislite, kaj delate! Dajte mi takoj nazaj moj dragocen zaklad, mojo Bronislavo in pustite me po kraljevi spremnici, da nadaljujem svojo pot mirno. Drugače pripišite posledice samemu sebi. Jaz imam stričnika na kraljevem dvoru, ki je tudi kraljev osebni zdravnik. Ta se bode zavzel za me, ako mu sporočim, kako veliko krivico so mi storili menihi v Bistri. Ne pozabite tudi, da ste Slovan, in kot tak nimate nikakih pravic v državi!"

V Kajtimaru je vse vrelo, ko je poslušal te predrzne besede. Že je zgrabil

za meč, da bi planil na grdega predrzneža, toda prijor je tó opazil in mu mirno namignil, naj miruje!

"Da, žalibog, vse to je res, kar govoríš! Poznan mi je žalosten slučaj nadškofa Agobarda, kako velika krivica se mu je zgodila. Toda vedi, da smo vsi katoliški duhovniki pripravljani, če treba, umreti za to, da bomo izvojevali varstvo stiskanem in preganjanem v državi. Nadškof je mučenec za zatrenje suženjstva. Kaj čuda, da ga vi židje potem toliko sovražite. Vsaj je skoro vsa ta trgovina, ako se to sploh sme trgovina imenovati, v vaših rokah. Posrečilo se vam je zaslepiti kralja in ga pregovoriti, da je ukazal nadškofa zapreti. Toda vsi škofje se bodo postavili zanj v bran! Pomisli, kako je to nekaj grozovitega, uropati starišem otroka, uropati nedolžna dekleta in jih potem prodajati v sužnost mohamedanov".

"Suženj ni človek! Poleg tega pa ne delamo nikomur kake krivice! Pogledaj to dekle Bronislavo! Kdaj ji je bilo tako lepo, kakor ji bode na dvoru kralja Kordovskega? Kakor nekdanj lepa Estera, povzdignjena bode v kraljico!"

"Sramuj se teh besedi! — Toraj na Špansko misliš prodati Bronislavo!"

"Da, tam imam naročilo, da preskrbim kralju Kordovskemu biser, ki bo luč njegovih oči!"

"Kako nečloveško!"

"In to imam dovoljeno po tem kraljevem pismu, katerega ste prav kar prečitali. Opozarjam vas še enkrat, da se obvarujete sitnosti in težav, katere si boste nakopali, ako me zadržujete tukaj! Ne bom miroval, dokler se ne zmaščujem nad Bistro!" pravi že jezen Braun,

Kajtimar je že skoraj planil po koncu. Toda miren obraz prijorjev ga je zadržal.

"Povedal sem ti že, da se tvojih žuganj prav nič ne bojim! Imaš prav, v velike sitnosti in težave nas lahko spraviš. Toda vedi, da se jih ne bojimo! Ko gre za rešitev po nedolžnem preganjanem siro-

te, ne bojim se tudi življenja dati!"

"Zahtevam, da greva pred svetno sodnijo!"

"Morda ne veš, da ima naš samostan Sveto Ivanski v Devinu, kakor tudi vsi hospici, ki pripadajo tej opatiji, svoje sodišče. Po tem sodišču bodeš sojen! To sodišče te bode najprej sodilo. Sam si priznal svojo hudobijo in ne boj se, dobili bomo dovolj dokazov, da ti dokažemo tvoje hudodelstvo. Povedal sem ti, da ni tako daleč do Gornjega gradu. Vedi pa, da je smrtna kazen ukazana po postavah našega sodišča onemu, ki bi uropal človeka in ga prodal v sužnost."

Pater Janez je govoril te besede odločno in resno, tako, da je videl žid, da tu ni več šale. To mu je malo upognilo njegov napuh. Veliko prijazneje pravi: "Ne upiram se sodišču v Bistri. Vem, da ima to sodišče res pravico me soditi, ker je Bronislava pribežala sem v varstvo. Vem pa tudi, da so duhovniki Bistre močnejši, ki bodo spoznali mojo nedolžnost in me pustili mirno, da grem dalje po svoji trgovini. Prepričan sem, da boste uvaževali, kako veliko škodo imam, ker bodem moral s svojimi dečki prenočiti tukaj v gozdu. Morda mi katerega celo zver raztrga. Kdo bode imel škodo? Potem bom prišel tudi prepozno v Trst."

"Otroci ne smejo prenočevati v gozdu. Pripelji jih sem. V naši gostilnici je za vse dovolj prostora".

"Dobro! Pripeljal jih bom sem. Toda zahtevam, da se obravnava izvrši takoj jutri zjutraj ali še danes zvečer, da bom jutri na vse zgodaj lahko odpotoval".

"To ti bomo že odločili. — Od kod pa imaš te dečke?"

"Deloma so iz Panonije in Moravije, deloma iz Štajerske in Karantanije? Kakor veš, je Nemčija v boju z barbarskimi državami. Ti dečki so bili v vojski zaplenjeni in jaz sem jih za drag denar kupil!"

"Kako kruto je vendar poganstvo s svojimi nauki! Uboge žrtve! Koliko ima katoliška cerkev še dela, predno bode

pregnala vso pogansko temo, predno bode ogrela ves svet s svojimi vzvišenimi nauki prave krščanske bratovske ljubezni! Kako more človek tako brez srca ukrasti ali ugrabiti nedolžne dečke in jih tako brez srca gnati v sužnost! Je li to sploh razumljivo?! O, kako grdo je človeško srce, ako ni poplemenjeno z nauki Jezusovimi! — Vedi, Braun ben Abba, storil bom vse, kar bode v moji moči, da rešim Bronislavo! Jutri zjutraj bomo o tem dalje govorili. Med tem pa pojdi in pripelji vse uboge dečke in gostilničar naj jim preskrbi ležišča in večerje”.

“Toda še enkrat vas opozarjam na veliko odgovornost, katero jemljete nase, ko me primorate, da prenočujem tukaj. Vedite, da bom tako neusmiljeno proti vam nastopil, kakor sedaj vi neusmiljeno proti meni ravnate. Nasledke pripišite sebi! Braun ben Abba je nedolžen. Ne dolžite, da je on vas v nesrečo pripravil”.

Jezno je odšel iz sobe.

“Otrok, težko bode doseči tvoje oproščenje. Toda ne boj se, vse bom storil, kar bom mogel. Židje imajo veliko moč! Naša sodišča so podkupljiva. Nikake pravice ni več v deželi. Kdor je močnejši, ta vlada. Prepričan sem, da bode žid vse storil, da te dobi nazaj v svojo pest. Upajmo pa, da nam bode pomagal Bog, da se mu ne posreči. Priporoči se zlasti nebeški Materi Mariji! Sirota si. Nimaš matere, da bi te branila v tem strašnem stanju, prosi nebeško mater Marijo, da bi bila tvoja mati in bi mi pomagala, da se mi posreči, da rešim cel slučaj ugodno. Kar se tiče našega sodišča tukaj, je gotovo, da bodeš prosta. Toda žid ima pravico iti dalje na višje sodišče. Kakšno je to višje sodišče, pa gotovo veš. Žid ima denar, je bogat, denar in zlato pa prebije vsaka vrata.”

“Toraj niste popolnoma gotovi, da bi se dalo Bronislavo rešiti?” vpraša prestrašeno Kajtimar, ki je bil prepričan, da tu ni nikakih težav.

“Povedal sem, da ima žid pravico iti

na višje sodišče in da je bogat in da ima gotovo svojih prijateljev, ki ga bodo branili!”

Bronislava je zajokala.

“Dete, ne jokaj! Potolaži se in zaupaj na Marijino pomoč. Marija bode pomagala, o tem sem prepričan. Molimo zlasti nocoj vsi, da se bode vse srečno izteklo. — Sedaj pa, Kajtimar, pokliči voznika, ki naj hitro zapreže in Bronislava mora še nocoj k sestram v samostan v Emono. Tam bode varnejša. Seboj naj vzame dva stražnika, za vsak slučaj. Odpeljejo naj se takoj, da bodo še pred nočjo tam. Sporočita naj tam pozdrav sestri opatinji in prosita, da bi sprejeli to deklico, dokler se ne odloči kaj bode z njo. Tam bode varnejša in tam bode tudi težje jo dobiti nazaj. Cel slučaj je nevaren in bojim se, da bode to nad Bistvo pripeljalo še hude čase. Vendar kakor sem rekel zaupajmo na Boga. Žid naj ne vidi, da bode Bronislava odšla in tudi pozneje naj ne izve kje je”.

“Kristus naj vam povrne, častiti oče, kar storite za ubogo preganjano siroto!” zajokalo je ubogo deklico in poljubilo duhovniku hvaležno roko. “Lepo Vas prosim, ne zapustite me! Rešite me! Strašno se bojim tega žida! Moj Bog pomislite, Mohamedanom me hoče prodati! Grozno!” Glasen jok ji zapre glas!

“Ne boj se dete! Zaupaj na Marijo! Marija je Mati sirot! Bog te blagoslovi in pojdi z Bogom. Jaz bom vse storil, kar bode v moji moči!”

Ko je še blagoslovil Bronislavo, je odšel v samostan, Kajtimar je pa hitel, da pripravi vse za odhod v Emono. V dobrem četrtr ure je že odrdral voz z Bronislavo in dvema stražnikom proti Nauptu (Vrhniki) in od tam po rimski cesti proti Emoni.

“Blagi mladenič, kako naj povrnem tvojo dobroto”, je zajokala deklica, ko je segla v roke svojemu rešitelju Kajtimarju?

(Dalje prih.)

Nova kapelica Brezmadežnega Spočetja
in Nette Lake jezero.

MED CHIPPEWA INDIJANCI.

"The Calumet", časopis, katerega izdaja The Marquette League v korist katoliškim Indijancem piše v zadnji oktobrovi številki o našem rojaku Rev. Simonu Lampe, O. S. B. sledeče poročilo:

Septembra meseca 1916. obiskal je Father Simon Lampe, O. S. B., slavni misijonar Chippewa Indijancev, prvokrat pogansko indijansko naselbino v Nette Lake in začel delovati med njimi za njih pokristjanjenje. Z bistrim očesomkušenega indijanskega misijonarja je pa takoj spredidel, da bode vse delo brezvpešno, dokler se v tej naselbini ne postavi vsaj mala kapelica. Zato se je obrnil s prošnjo na Marquette League in meseca decembra podaril mu je član te Lige dovolj denarnih sredstev, da je to dosegel. Vlada, ki ima tukaj svojo agencuro in svojo dnevno šolo, dovolila je Fathru Simonu v ta namen lep in primeren kos zemlje v velikosti petdeset kvadratnih črevljev. Z delom se je začelo takoj zgodaj spomladi leta 1916, v kolikor

je pač mrzlo vreme tega kraja to dovoljevalo. Danes, po komaj dveh letih stoji tam že lepa kapelica Brezmadežnega Spočetja, ki je krasno urejena, kolikor se pač da urediti v enakih indijanskih misijonih. Oktobra meseca letos (t. j. 1917.) bode slovesno posvečena in izročena svojemu namenu. Nette Lake je komaj 35 milj od canadske meje in nekako 170 milj od stanovanja Fathra Simona v Fond-du-Lac rezervaciji v Minnesoti. Vendar pa v kljub tako velikanski oddaljenosti najde Father Simon časa, da gre vsaki drugi mesec tja v to naselbino. Resno bi bilo želeti, da bi dobil prejkopreje pomočnika, da bi mogel Nette Lake še pogosteje obiskati. Pred Fathrom Simonom je le malo duhovnikov našlo pot v to divjo okolico polnočnega solnca. Vendar se temu ne smemo čuditi, ker je pot v te kraje skrajno nevarna in zvezana z velikanskimi težavami in nepravilnostmi. Po zimi je sploh nemogoče iti tja. Marca meseca hotel je Father Simon tje, pa se je bal iti čez Pelican Lake, ki je bilo z ledom

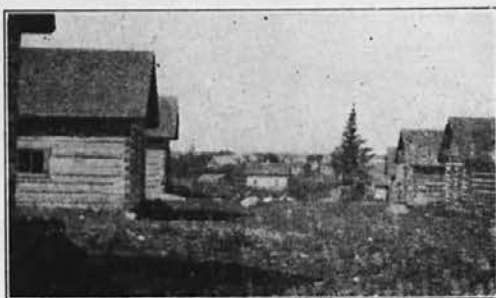
Indijanska župna cerkev sv. Družine, kjer je Rev. Simon Lampe, O. S. B. župnik.

pokrito, zato je šel okrog obrežja na vozu. Toda moral je biti na vozu od treh popoldne do štirih zjutraj drugi dan, dasi je termometer kazal pod zero. Navadno pot, po kateri hodi tja pater misijonar, je sičér manj nevarna in manj težavna, vendar pa tudi ta ni brez nevarnosti in brez težav. Navadno potuje 150 milj daleč po železnici do male vasice Orr, Minn., potem mora nekako 10 milj čez jezero Pelican Lake, od tod mora pa še dalje devet milj skozi najzanimivejši gozd v celih Združenih državah. V Nette Lake živi nekako 160 Chippewa Indijancev v lesenih bajticah, katere jim je postavila vlada Združenih držav.* Izmed teh 160 jih je danes 16 katolikov, dasi se sme komaj jedna družina imenovati v resnici katoliška. Sedaj, ko je kapelica Brezmadežnega Spočetja gotova in se je za naselbino zavzel Father Simon, je gotovo upanje, da se bode začeto delo krepko nadaljevalo in marsikak Indijanec se bode vrnil nazaj v pravo hišo svojega očeta. Father je namreč navdušen misijonar in govori gladko Chippewa narečje.

Prebivalci Nette Lake naselbine so morda najbolj zanemarjeni v omiki izmed vseh Chippewa Indijancev. To pa radi tega, ker se je tako malo še zanje storilo. Njih otroci so jako nagnjeni k su-

šici. Oni, ki uteko tej bolezni, so pa primeroma jako razviti in jako prikupljive zunanosti. Zvečine jako dobro vsi govore angleško, vendar starejši raje govore svoje narečje. Kdor vidi te ljubeznjive otročičke, kako so živahni, kako veseli in kako odkriti, ne more drugače, kakor da prosi nebeško Mater Marijo, da bi pomagala jih pridobiti za njenega sina Jezusa, tako da bi jim ta misijon Brezmadežnega Spočetja v resnici pomagal k časnemu in večnemu napredku. Zemlja v tej naselbini ni rodovitna. Vendar pa ima vsaka hišica svoj vrtiček, kjer si Indijanci sade svojo zelenjavo. Jako veliko je tudi musov in jelenov, ki jih obskrbujejo s potrebnim mesom. Njih glavni zaslužek je nabiranje divjega riža, katerega je vse polno tukaj. Ta riž raste v vodi in meseca avgusta in septembra ga gredo Indijani v svojih malih canoe čolnih žet. Ob tem času gredo vsi od doma, še otroke vzamejo seboj, tako da v celi naselbini ni nikogar doma. Ako jih noč prehiti sredi jezera, daleč od doma, jih to prav nič ne moti. Ob obrežju izstopijo, si naredo velike ognje in tam prenočujejo. Ob takih prilikah se vidi ob obrežju vse polno večernih ognjev, ki tako živo spominjajo tujca na prve čase ameriškega naseljenišva in prvih raziskovalcev, ki so raziskovali to čudovito deželo in prebili marsikako nevarno noč pri ognju sredi temnega gozda.

Poleg te misijonske postaje ima Father še več drugih.

Indijanska naselbina v Nette Lake.

Središče njegovo je v Fod-du-lac rezervaciji, ki je nekako štiri milje od mesta Cloquet. Tukajšna cerkev je bila sezidana pred 35 leti in je posvečena sveti Družini. V tej naselbini je nekako 390 Indijanlev, ki so skoraj vsi katoliki in sicer praktični katoliki. Liga presvetega Srca je vpeljana med njimi in vsak petek ali 1. nedeljo gredo skoraj vsi z malimi izjemami k svetemu obhajilu. Ta naselbina dobro vspeva. Zato Father Simon ne potrebuje pomoči

za ta misijon, toliko več pa jo potrebuje za svoje ostale misijonske postaje, ki še niso tako lepo urejene. Druge misijonske naselbine, katere Father Simon oskrbuje so v Grand Marais in Grand Portag ob jezeru Superior nekako 150 do 180 milj daleč. Brookston in Sawyer sta oddaljeni kakih 80 milj, kar imenuje Father Simon, da sta "pred vratmi". Do Nette Lake je nekako 170 milj tako, da je celo ozemlje, katero ima Father Simon v svoji skrbi, nekako 500 milj. Najbolje stoji misijonska postaja v

Brookstonu, kjer je tudi več belih družin. Ta cerkvena občina je jako dobra. Imajo

krasno cerkvico, posvečeno sv. Patriciju. Marquette League je darovala za to cerkev \$600.00, ostalih \$800.00 so darovali sami katoliki te okolice. Vsi odrasčeni tudi prispevajo \$10.00 mesečno v podporo cerkve.

Razstava indijanskih sadnih pridelkov.

cerkvica je zapuščena in silno potrebuje popravila. Stanovanje za misionarja, ki je objednem zakristija, je skoraj popolnoma podrt. Blagoslov s svetim Rešnjim Telesom se skoraj nikdar ne more dati, ker manjka potrebnih stvari k temu. Vendar je ganljivo čuti, kako

lepo znajo Indijanci peti latinsko sveto mašo in večernice.

Postaja silno potrebuje pomoči, da bi se cerkvica popravila in bi se vse zopet uradilo, kakor je bilo. Morda se dobi kako dobro srce, ki bo pomagalo u-

gim zapuščenim Indijancem, katerih je nekako 85."

Indijanska družina.

To je kelih moje krvi . . .

Iz slovenskih naselbin.

New York, N. Y. Naša dekliška Marijina družba priredi na cvetno nedeljo, dne 24. marca velezanimivo igro "Sv. Neža", v cerkveni dvorani 62 St. Marks Place. Začetek bode točno ob pol petih popoldne, po popoldanski službi božji. Ker so vloge v rokah naših najboljših igralk, je sigurno, da bo ta igra nekaj krasnega in nikomur ne bode žal, ki jo bo posetil. Čisti dobiček je namenjen v korist slovenske cerkve.

— Drugo nedeljo po velikonoči t. j. 14. aprila bode pa razočarala slovensko občinstvo zopet naša dična "Domovina" ki bo priredila krasno narodno igro s petjem: "Revček Andrejček." Igralci se že prav pridno pripravljajo in že danes lahko trdimo, da bo ta sicer težka igra prav dobro izpadla.

Lorain, Ohio. — Štirideseturna pobožnost v Cerkvi Sv. Cirila in Metoda bode od 17. do 19. marca, to je od tihe nedelje do praznika svetega Jožefa.

— Cerkev je dobila dva lepa okraska pred veliki oltar. Na vsaki strani oltarja stojita dva nova angelja, ki držita električni svetilnik. Ta dva angelja sta dar eden mladeniča Johna Stržaj, drugi pa Mrs. Klinar. — Župnija je zelo hvaležna darovalcema.

— Mr. Alojzij Virant, odličen naš župljan in odločen katoliški mož, je moral

v bolnišnico, da si pozdravi nogo. Tudi je zvest naročnik lista Ave Maria in podpornik in dobrotnik naših podjetij. Blagega moža priporočamo vsem čitateljem Ave Maria v molitev.

"Sloga" v Clevelandu postaja od dne do dne zanimivejši list. Odločno stopa v vrste braniteljev slovenske naše narodnosti in naše vere! Kako krepko deluje za Slovensko Narodno Združenje! Kako možato se postavi za dobro stvar in proti vsakemu napadu na naše svetinje! Čast ji! — Vsem rojakom jo kar najtopleje priporočamo! — Rojaki, na delo za naše časopisje, ki se potegujejo za to, kar je vam svetega. Proč s takimi listi, ki napadajo lastne naročnike. Ali nismo nespametni, da plačujemo propalicam za to, da nas same napadajo, da sramote nas same? in to za naš lastni denar? Ali ni kratkoviden, kdor kupuje morilcu orožje, da bode ubil njega samega? — Zato list "Sloga" zasluži, da bi ne bil samo lokalni list za Cleveland temveč, da bi se prej ko prej razširil v dnevnik. Cleveland, največja naselbina v Ameriki, naša slovenska ameriška Ljubljana, pa brez dnevnika! Ne! "Sloga" naj postane dnevnik. — To pot pojdite naprej, po kateri ste sedaj začeli hoditi, zavzemite se za vero in narod šlo bo!

Naš poziv za složen nastop glede našega narodnega vprašanja v zadnji števil-

ki, je našel prijeten odmev. Nam se je pridružil Milwaukee in se izjavil za skupen nastop Slovenske Narodne Zveze in Slov. Republ. Združenja. — To nas jako veseli! — Da, rojaki, veliki je čas! Bodimo veliki tudi mi!

V Pittsburghu, Pa., se je obnovljenje svetega misijona končalo z velikim uspehom. Pri vsaki službi božji je bila cerkev natlačeno polna. Častitamo gospodu župniku Rev. J. Mertelnu in celi župniji. 162 mož je pristopilo k društvu Najsvetejšega imena in nad sto žen k materinemu društvu. Bili so to v resnici lepi dnevi, ki ostanejo Pittsburžanom v trajnem spominu, in ki gotovo ne bodo ostali brez sadu za celo naselbino. Več sporočamo v dopisu.

Obnovljenje svetega misijona v New Yorku se je lepo izvršilo. Kakor sveti misijon, tako je vodil tudi obnovljenje naš slovenski misijonar Rev. Vencel Šolar iz reda svetega Benedikta. Bog blagoslovi njegovo težko delo!

V Thomas, W. Va., kakor smo že zadnjič na kratko sporočili, umrl je rojak Tomaž Lahajnar. Rajniki je bil naš dolgoletni naročnik in je rad tudi drugim priporočal naš list. Bil je jako blagega in mirnega značaja in zato ga je vsakdo rad imel. Naj v miru počiva blagi mož.

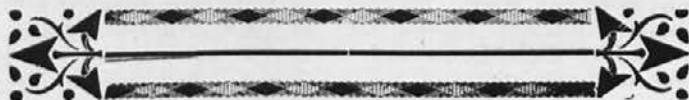
V Thomas, W. Va. bodo zidali šolo. Tudi med Slovenci je ta miselj vzbudila željo, da bi se v tej šoli učilo tudi slovensko. — Mi to idejo iskreno pozdravljamo! Rojaki, pridružite se drugim narodnostim in pomagajte, da se ta miselj res doseže. Glede slovenščine gotovo ne

bode težko poskrbeti na kak način, da bodo slovenski otroci dobili tudi nekoliko slovenščine. Najprej treba, da se šola res postavi.

Duhovni vodja K. S. K. J., Rev. Fr. Ažbe, je poslal društvom navodilo, kako se naj letos ravnajo glede velikonočne spovedi. Upamo, da bodo vsi katoliško zavedni udje krepko stopili za duhovnim vodjem in ga podpirali, da se bode od prejšnjega duhovnega vodje, Rev. J. Černeta, tako junaško započeto delo nadaljevalo. Treba samo par let odločnega nastopa, pa bode mir. Ko se bode enkrat vse to upeljalo v navado, bode šlo samo in ne bode treba nobenega boja. Vsak bode že naprej vedel, kaj je njegova dolžnost in pa, da ni izhoda, po katerem bi se izmuzal od te dolžnosti.

Slovenske gospodinje! Varčujte z jedili. Ne pozabite, da smo v vojskinem času! Ne pozabite, da nam vsaki dan lahko zmanjka vsega!

Kakšna je prava katoliška organizacija so posebno jasno pokazali Knights of Columbus. Tako delajo katoličani! Kako hite beračit, da so spravili že milijone skupaj, s katerimi skrbe za katoliške vojake Združenih držav. Predno so začeli škojfe kako akcijo, začeli so jo vitezi. Vitezi so pridobili škofo, da so potrdili in odobrili njih krasno misijonsko delovanje za katoliške fante v vojski. Po vseh kempah so imeli že svete misijone, ki so se izvršili z velikanskimi uspehi. Stotisoče mladeničev je sprejelo svete zakramente. Po več kempah so sami fantje začeli akcijo, da so dobili sveto Rešnje Telo stalno med seboj, kjer vedno čez celi dan in še ponoči prekleče katoliški fantje v molitvi. Če je kdo imel pred tim še kake predsodke proti tej organizaciji, sedaj so se gotovo vsakemu oči odprle. Res, da se dobe tudi med vitezi, ki so slabi katoliki. Povejte mi, katera pšenica je tako čista, da bi ne bilo plev?! Ni je! Toda ne smemo gledati na par plev, glejmo na krasno zdravo zrnje! Glejmo, kaj ta organizacija dela sedaj! Povejte, najdete še kako drugo organizacijo, naj bode katere koli narodnosti ali katere koli vere, ki bi s toliko požrtvovalnostjo in s tolikim navdušenjem delovala za svoje prepričanje in za svoja načela?! Še velikanska Y. M. C. A. občuduje to delo.

D o p i s i.

KOLIKO JE VREDEN?

Mahal sem jo po St. Clairu z velikim zavitkom pod pazduho. Srečam starega mojega prijatelja.

— Hallo! Kam pa ti s tolikim zavitkom?

— Po St. Clairu!

— Kaj pa nosiš v tem zavitku?

— Nekaj lepega in zanimivega?

— Kaj pa takega?

— KOLEDAR AVE MARIA!

— Koledar Ave Maria? Iz New Yorka?

— Da! Kupi enega!

— Koliko pa stane?

— Samo 35 centov.

— Dobro, pa mi daj enega! Rad berem kaj zanimivega.

In ločila sva se.

Nekoliko dni po tem srečam ga zopet!

— Frank, kam zopet?

— Saj veš! Po agitaciji za dobro berilo!

— Frank! Ravno prav, da sem te srečal.

Prečital in pregledal sem Koledar AVE MARIA, katerega si mi zadnjič prodal. Samo hud sem na te!

— Zakaj pa? Se ti ni dopadel?

— Kaj? Ne dopadel? — Nasprotno! Hud sem na te, ker si me prevaril!

— Jaz tebe prevaril? Kako to?

— Ti si zahteval za tako lep in tako krasen koledar samo 35 centov. Veš kaj, meni se zdi to goljufija! Čakaj, ti bom takoj pojasnil! Daj mi en iztis sem.

Dal sem mu!

— Poglej! Povest "Po njih sadovih jo boste spoznali" je sama vredna \$1.00
Svetinjica je vredna \$1.00
Mladenič je vredna ..... —.25
Slike so vredne najmanj \$1.00

Sedaj pa vse to skupaj seštej pa boš dobil, koliko je vreden Koledar Ave Maria. Pri tem ona še nisi zaračunal koledarske vsebine, ne igre, nič. Ali ni toraj to goljufija, tako dobro blago, tako po ceni prodajati?

— Da, da! V tem imaš prav! — Toda ali ne vidiš pa tudi v tej nizki ceni njegovo vrednost? Da dobiš za tako majhno svotico toli-

ko dobrega in tako lepega in tako koristnega berila?

— To imaš pa zopet ti prav! No, ker drugega ne morem, na, tu imaš dolarček, pa ga pošlji Zvezi v dar. Zasluži ga!

— Bog ti plačaj!

In razšla sva se, oba vesela in zadovoljna!
Potovalec F. G.

Eveleth, Minn. — Na pustno nedeljo je priredilo tukajšno društvo "Krščanskih Mater" veselico v korist naše slovenske cerkve. Veselica se je, kakor še vselej, zopet lepo obnesla in prinesla čistega dobička \$547.12. Ta svota pač jasno kaže, kako požrtvovalne so naše žene in kako lepo skrbijo farani za svojo cerkev, katera tako lepo napreduje, da je veselje. Lani se je plačalo \$2.000.00 dolga, letos pa od novega leta do zdaj že \$800.00. — Zato pa, krščanske matere, le tako naprej! Privabite v svoje društvo še vse druge žene, ki še nišo članice, da se Vam tudi one pridružijo in Vam pomagajo pri Vašem delovanju. Čim več Vas bo, tem močnejše boste in tem več boste dosegle. **Faran.**

Eveleth, Minn. — V tukajšnjem društvu "Sladko Ime Jezus", spadajoče k Jugoslovanski Katoliški Jednoti, je bil izvoljen predsednikom znani tukajšnji rdečkar in "miroljub" Martin Panian. Čujte, g. urednik: v katoliškem društvu, čegar članstvo je, razun treh izjem, dobro, katoliško, naj bi bil za predsednika mož, ki mu smrdijo "farji" in mu je cerkev "štala" (ne "štala" temveč prostor, kjer dela čikarske povodnje. — Opomba urednika.) Ali ste že kdaj slišali kaj jednekega. In vendar se je zgodilo na Evelethu. Zato pa so bili tudi vsi dobri člani razburjeni in so sklenili stvar popraviti. In res se je vzdignil pri naslednji seji, predno je Panian sprejel predsedništvo, tukajšnji dober katoličan in najstarejši ud društva, Mr. Kotze, ter je neustrašeno javno protestiral proti izvolitvi moža, ki sovraži cerkev in duhovne in noče niti seje odpreti z molitvijo. In vsi člani razun treh, so se pridružili govorniku in zahtevali

odstranitev takega brezverskega moža iz katoliškega društva. In ubogi Martinček Panianček je potegnil klobuček čez sramežljive oči in jo hitro popihal. Sedaj se pa siromaček sam hvali, da je prostovoljno odstopil zaradi miru, katerega nihče bolj ne sovraži, kakor Panian. Saj mu žilca miru ne da, da bi miroval. Cela evelethska naselbina je zdaj mirna in zadovoljna z Rev. Leskovicem in ga imajo vsi radi, kakor svojega očeta, ki se zanje trudi in za nje žrtvuje. Le on edini kali mir s svojimi lažnjivimi dopisi. Našemu odločnemu katoliškemu faranu Mr. Kotzetu pa vsa čast in priznanje za njegov možat nastop! Takih le može potrebujemo, potem bodo pa kmalu pometeni takile Paniančki iz vseh katoliških društev in Jednot na smeti, kamor spadajo. Katoliški možje, posnemajte našega dobrega rojaka Mr. Kotzeta in potegnite se neustrašeno za katoliška načela svojih Jednot in društev! Vi, Mr. Kotze, pa še nadalje tako možato in tako neustrašeno zagovarjajte in branite katoliška načela v našem društvu in ne dopustite kot najstarejši član, da bi taki-le rdečkarji z nogami teptali, kar je nam katolišanom svetega.

Panianov sosed v starem kraju.

O p o m b a. — Da, v resnici čast možu, ki se ne boji tako odločno nastopiti, kakor je nastopil Mr. Kotze v Evelethu! Postavimo ga za zgled vsem katoliškim Slovincem po društvih Jugoslovanske Jednote. — Zakaj imajo taki-le Paniančki toliko poguma med Vami? Zakaj se drznejo tako nesramno napadati Vas in Vaše prepričanje in se pri Vaših društvih iz Vašega katoliškega prepričanja norčevati? — Zato, ker vedo, da ste pogostokrat katoliški možje šlapice, kimovčki, ki znate samo kimati in nimate toliko poguma, da bi se postavili sami za svoje prepričanje! — Možje, člani Jugoslovanske Jednote, ne bode več dolgo, ko boste imeli zopet boj v vsvojih vrstah! Sovražnik že gre! Se že pripravlja na naskok, da Vam pobere lepe dolarčke, kater ste z žulji svojih rokprisluzili in pristradali od svojih ust, da se bodo kaki chičaški sleparji z njimi potem mastili, napravljali velike tiskarne, imeli velike, velike stroške in seveda tudi za svoj žep velike dohodke. In to vse za čast svojega grdega umazanega imena in za korist zaslepljenih backov, ki se jim dajo tako neumno skubsti Bodite pripravljeni! — Možje, zakaj bi pa vsa, še katoliško prepričana in zavedna društva te Jednote ne stopila skupaj v dogovor in začela misliti na to, kako bi zavarovali Jednoto pred rdečimi dolgimi prsti? Kako bi se Jednota naredila popolnoma katoliška? Zakaj ne začnete delovati na to, da se Jednota postavi nazaj na prvotna pravila? — Ali se Vam ne zdi škoda te dične in lepe Jednote? Ali se Vam ne zdi škoda lepih dolarčkov, katere ste s tolkim trudom in s toliko marljivostjo skupaj spravili? — Starejši udje, ustanovitelji Jednote, hočete res,

da Vas bodo na stara leta metali kaki rdečkarji iz Jednote? Hočete res na stara leta z najzagrizenejšimi svojimi nasprotniki skupaj v jeden koš? Vi, ki ste tako pošteni in tako blagi? Vi, ki cenite sveto vero nad vse, pa naj hodite skupaj s — propalicami, ki bodo pred vaše noge pljuvali radi vašega prepričanja in to v **Vašem** društvu in v **Vaši** Jednoti? Ki bodo norce brili iz Vas, ako boste šli v cerkev? Hočete imeti na stara leta tako življenje? — Dobro! Možje ne čakajte! Naj Vam bode nesrečna rajnka forestcityjska Sv. Barbara v resno svarilo! — Pravico dobi na svetu danes samo oni, ki si jo pribori!

Eveleth, Minn. — Tukaj se je ustanovilo dne 20. jan t. l. društvo Najsvetejšega Imena za može in fante. Med ustanovniki so sami dobri katoliški možje, ki bodo gotovo z vso močjo delovali na to, da bode društvo rastlo in lepo delovalo za krščansko vero med možmi in fanti te fare. Evelethski možje in fantje, pokažite svetu, da ste tudi tukaj še zavedni katoliški možje, ki se zavedate resnobe časa, ki ste katoliki z dušo in telesom in da Vam je sveta ona draga svetinja sv. vere, katero sta nam zapustila kot svojo najdražjo dedščino naš dobri oče in naša ljuba mati, Novemu društvu prav obilo blagoslova in vspaha!

Naročnik.

— Mi to novo cvetko slovenske vere in slovenskega prepričanja kar najiskrenejše pozdravljamo! Bravo! Evelethčanje! Tako se odgovori najvspanejše vsem kričačem, ki kriče med svet, kako je ves "Eveleth" rdeč! — Haha! — No, zdaj pa imajo rdeč Eveleth! Čast Vam in ponos! Sedaj pa krepko na delo! Pokažite se, da ste možje in da se nikogar ne bojite!

Cleveland, Ohio. — Najprej vas vse pozdravim in voščim veliko napredka in vspaha v vašem lepem in navdušenem delovanju! Gospodu Sakserju pa povejte, da naj vas pri miru pusti in naj pred svojim pragom pometa in se mu ni treba vtikati v uredništvo Ave Maria! — V protest proti njegovemu pisanju pošljem 15 naročnikov, katere sem nabral takoj, ko sem bral napad na Vas. Pozdravljeni!

O p o m b a : — Saj tega ni pisal Mr. Sakser. To pišejo samo neki Gilbert Potrato, o katerem ne vemo ali je sploh v uredništvu tega lista ali ne. — Hvala Vam iskrena va Vaš vspanejši protest! Takih protestov bi si pa želeli vsakikrat vsaj enega!

Brooklyn, N. Y. — Haha! — Hohoho! — Huhuhu! — Od kod pa to? Kdo se je zopet spodtaknil ob Brooklynčanie in njih župnika? — Naš župnik Rev. Zakrajšek je župnik brezfare! Hahaha! Brooklynčanie, dajmo se malo zasmejati! Župniki imajo navadno šamo po eno faro, naš jih ima pa kar dve, slovaško in slovensko, eno na 21. Nassau Ave., dru-

go pa na Morgan Ave., pa je vendar pri obeh župnijah še župnik brez fare! Kako je to mogoče, to razume samo kak tak velik učejnjak, ki je mogel zapisati te besede. — Da, veseli smo Brooklynčanje, da imamo tega dvakratnega župnika, župnika brez župnije za svojega župnika, in želimo samo eno, da bi prej kopreje dobili še svojo cerkev, da bi mogli našega dvakratnega župnika brez župnije primorati, da bi postal župnik samo ene župnije, namreč samo slovenske, ker bi potem bil samo polovico župnik, kajti ako je pri dveh župnijah župnik brez župnije, hode pri eni samo polovico sedanjega, to je pol. No da, pa vsaj poznamo te tičke! — Tukaj v Brooklynu imamo društvo Najsvetejšega Imena, katerega ud sem s ponosom tudi jaz. Član sem slovenske župnije v Brooklynu in kar s ponosom povdarjam, tudi naročnik Ave Maria. Ta list silno rad prebiram. Samo eno napako ima ta list — premajhen je! Po petkrat ga pregledam, ko sem ga že enkrat prebral, da se tako prepričam, če nisem morda kaj prezrl. Tudi se mi zdi, da premalo dopisujemo v ta list. Dopisniki si najbrže mislijo, kaj bi sporočal, saj ni nič posebnega. Toda prepričan sem, da, kakor jaz, tako tudi drugi radi hero dopise. Kje je pa Mary Vintar, ki se že tako dolgo ni oglasila? Kako se mi je dopadlo, ko je svojega moža pohvalila, da je vesela, da njen mož ni odpadnik! To je beseda! — Jaz sem list Ave Maria čital že dolgo preje, predno sem ga naročil. Od kar ga imam pa naročnega, se bodem pa tudi jaz oiuanačil in poslal rad kak dopis vani. (Prosimo! — Urednik.) — Če se hode pa kak revček zopet obregniti ob našo slovensko župnijo v Brooklynu, pa mu nznanzam že nandrej, da io bode dobil, kajti tudi mi Brooklynčanje ne homo več molčali. Mi imamo radi svojega duhovnika in si ra ne homo dali sramotiti ali napadati! — Pozdravljam vse naročnike in dopisnike našega lista Ave Maria.

George Novosel.

Cleveland, Ohio. — V vsaki izdaji vašega lista vidim dosti novic iz raznih naselbin in župnij, samo iz naše župnije svetega Vida v Clevelandu bolj malo. — Vendar pa tudi naša župnija napreduje, kakor se je pokazalo iz cerkvenega letnega sporočila za leto 1917. Izplačalo se je dolga nad osem tisoč osemsto dolarjev. Kajne, lepa svota za župnijo, katera ima toliko stroškov, kakor jih ima naša. V šoli ima nad 1500 otrok. Imamo še dolga na Lake Shore banki, kar nas pa ne sme ustrašiti. Pojdimo samo navdušeno naprej in bomo še to izplačali po našem. — Pozdravljam vse naročnike Ave Maria in Vam gospod urednik pa mnogo vspaha pri vašem delovanju.

J. M.

Trail, B. C., Canada. — Dobili smo Koleđar Ave Maria in Katekizem, ki se nam jako dopade. Katekizem se nam dopade, ker je

prav tak, kakoršnega smo imeli tukaj v šoli. — Tukaj smo imeli štrajk. Sedaj pa nočejo vzeti nazaj na delo nobenega, ki ni državljan, ali ki je rodom iz Avstrije. Nič ne pomaga, če tudi pravi, da je Slovenec ali Hrvat. Vse imajo za sovražnike. — Naša cerkev še ni gotova. Imeli smo vendar polnočnico v nji in sveto mašo na božični dan in na novega leta dan. Tudi pri nas so se pokazali "božični katoličani", ki so prišli v cerkev, katerih pa drugače celo leto ne vidimo. To so zvečine Italijani. — Rada bi vam pridobila še kaj več naročnikov v naši naselbini, ali kaj, ko je tako težko dati za katoliški tisk. Dve družini smo nagovarjali, da bi se naročili na Ave Maria in da bi za otroke naročili Mali Ave Maria in Abecednik, pa pravijo: Saj je dosti, da se uče angleško. Če pridejo v stari kraj se bodo doma učili slovensko. — Moj brat Johnny se mora pa pridno učiti kakor slovenski Katekizem, tako tudi Abecednik.

Frančiška Kavčič.

Cleveland, Ohio. — Mrs. Terezija Mrhar, naša naročnica, je bila bolna v bolnišnici. Toda vrnilo se ji je ljubo zdravje in vrnila se je k svoji veseli družini. Želimo ji dobrega zdravja.

— Kmalu po velikinoči bodo imele članice društva Marije Magdalene K. S. K. J. svoj zabavni večer. Društvo jako lepo napreduje. Blagajna se hitro polni. Imajo že čez \$800.00 v blagajni. Posebna čast gre tajnici Mrs. Mačerol in tudi drugim uradnicam, ki se tako trudijo za društvo.

— Da pa ne bode društvo sv. Vida št 25 zaostalo, bomo pa tudi mi imeli zabavni večer enkrat po velikinoči. Za napredek naše dra društva se posebno zanima Mr. Anton Grđina, naš predsednik. Pridno mu pomagajo vsi uradniki društva. — Sedaj je postni čas in bomo opravili velikonočno dolžnost, kakor vsako leto. Na Velikonoč bomo gotovo skupaj korakali v cerkev. Poročevalec J. W.

Shoebogan, Wis. — Omeniti hočem nekoliko o dopisu, ki ga je pisal Jakob Menhart v Glas smrdobe šte. 10, za kar je bila že priobčena resolucija v Glasilu K. S. K. J. Rečem samo to, da naš č. g. župnik ni nikdar zahteval \$9.00 za krst, kakor piše ta dopisnik, pač pa zahteva od očeta, ki hoče svojega otroka dati krstiti, ni pa član fare, da plača članarino \$6.00 za cerkev. Tega pa ne zahteva samo č. g. župnik, temveč to zahteva cela fara. Pa kaj neki še piše v Glas smrdobe! Da so nespametni! Da, da, svitati se jim je začelo in prav imajo, da pripoznajo svojo nespamet. Nek dopisnik pod imenom "Puščave" je tudi pisal, da je naš g. župnik zahteval večjo plačo in da je do sedaj imel \$800.00 plače, sedaj pa hoče imeti \$200.00, več Vprašam te "Puščave", od koga je zahteval gospod župnik večjo plačo? Jaz sem bil na cerkveni seji kot cerkven odborik, pa ne

vem nič o tem. Ako nimate kaj drugega pisati v svoj evangelij, pa še laži ni potreba. Ako ste res napredni in zavedni možje, pišite rajši kaj resničnega, kajti laž ima kratke noge.

Mike Progar.

Sheboygan, Wis. — V nedeljo dne 24. februarja smo imeli v naši cerkvi vedno češčenje Najsvetejšega Zakramenta. V ta namen sta prišla spovedovat dva veleč. gospoda, namreč znani slovenski misijonar Rev. P. Vencel Šolar, O. S. B. iz Peru, Ill. in hrvatski župnik iz Milwaukee, Wis. Spovedovalo se je že na predvečer in v nedeljo zjutraj. Pri sveti maši ob pol osmih so pristopila k sv. obhajilu društva: Najsvetejšega imena; Sv. Cirila in Metoda K. S. K. J.; Kraljice Majnika, K. S. K. J.; Altarno žensko društvo; Mladiško društvo sv. Alojzija in dekliška Marijina družba. Po sv. maši je bil sprejem novih udov v društvo Najsv. Imena. Pri drugi sv. maši ob devetih je bila pridiga v hrvatskem jeziku. Med mašo sta pristopila k mizi Gospodovi hrvatska društva sv. Ivana Nep. in sv. Treh Kraljev, ki spada k Hrvatski Narodni Zajednici. Tretja sv. maša je bila ob pol enajstih. Popoldne ob dveh je bil sv.

križev pot v hrvatskem in ob treh v slovenskem jeziku. Zvečer ob pol osmih je bil sklep pobožnosti s primerno pridigo, procesijo, litanijami in blagoslovom z Najsvetejšim. Navzočnih je bilo devet duhovnikov. Tako se je zaključil dan češčenja Najsv. Zakramenta. Slišal sem trditi več ljudi, da še niso videli naedenkrat toliko ljudi pri sv. obhajilu, kakor ta dan pri prvi sv. maši.

John Udovich.

Rock Springs, Wyo. — V cerkvi Sv. Cirila in Metoda se vrši pobožnost sv. križevega pota vsako sredo in petek večer, katere se udeležuje veliko število faranov. Že tretje leto nas je obiskal Rev. John Judnič iz Leadville, Colo., ki je tukaj spovedoval tri dni in sicer 2., 3. in 4. marca. Precejšno število faranov je opravilo spoved in pristopilo k sv. obhajilu. Društvo Sv. Srca Marije, K. S. K. J., je imelo skupno sv. obhajilo dne 3. marca pri prvi sv. maši. Žal, da ni čas dopuščal dobremu gospodu, da bi vsaj teden dni ostali med nami in imeli kaj več govorov. Bodi jim izrečena zahvala za ves trud in Bog jim naj bo plačnik.

Mrs. Apolonija Mrak.

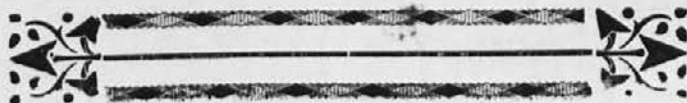
RESOLUCIJA.

Mi farani cerkve Sv. Cirila in Metoda v Sheboygan, Wis. zbrani na seji dne 17. februarja 1918, javno protestiramo proti dopisom Jak. Manharta in Joe-ta Male iz naše naselbine. Vse to, kar ti brezverci pišejo o našem župniku, je laž, sama laž. Mi zahtevamo mir, ker se vam nikakr krivica ne godi od strani cerkve. Ako pa hočete imeti krste, poroke in pogrebe, kakor mi dobri farani, potem prispevajte še vi po \$6.00 letno za cerkev. Ker pa vi za cerkev sploh ne marate, zato mi farani zahtevamo, da pustite cerkev in župnika pri miru in nimate nobenih pravic iskati, ne pri cerkvi in ne pri župniku. Naša fara je podobna velikemu društvu. Kdor svojo faro podpira ima svoje pravice. Vi brezverci pa nimate nobenih pravic! Pri naši fari gotovo ne! Čudno, da vi, ki pravite, ni Boga i. t. d. zahtevate krste, poroke in pogrebe. Ako ste tako navdušeni brezverci, zakaj sploh iščete pravic pri cerkvi božji. Bodite dosledni pri svojem brezverskem programu.

Enoglasno sprejeto na seji dne 17. februarja 1918.

Farani z odborom cerkve sv. Cirila in Metoda v Sheboygan, Wis.

O p a z k a: — Bravo, farani sheboygan-ski! Tako se mora! Tako ravnajo odločni katoliški možje! Ne pa kakor so naredili v neki naselbini, ko je nek slovenski list napadal njih župnika, pa je nek dobri faran hodil okrog mož in jih navduševal, da bi podpisali protest proti sramotanju njih župnika, pa so se vsi zbal, češ, "mene so že dosti po listih vlačili", zopet drugi, "saj nič ne pomaga!" i. t. d. — Da, slovenski zavedni katolišk! možje, kako dolgo boste pustili svojo duhovščino in svojo vero takim propalim pijančekom sramotiti in blatiti!? Sramota za družino, ki mirno pusti krivično sramotenje svojega očeta! Sramota za župnijo, ako pusti mirno krivično sramotenje svojega duhovnika, zlasti ako ni kriv, ako je nedolžen! Vse slovenske naselbine naj bi si vzele Sheboygan za izgled!

MATERE, POMAGAJTE!

O smo pred kratkem skončevali sv. misijon v New Yorku v slovenski cerkvi in se je misijonar, Rev. P. Vencel Šolar, O. S. B. poslavljaj od naše naselbine, bil je njegov zadnji in glavni opomin: "Ljubite Mater Marijo!" In med drugim je rekel tudi to le:

"Ko je Sv. Dominik pobijal zmote krivovercev Albigencev in jih skušal spreobrniti in njih kri vovero zatreti, se je silno trudil. Toda vse njegove navdušene pridige, ves njegov trud je bil zastonj.

Ves potr in žalosten je šel nekega dne v gozd, da bi tam v samoti premišljeval, kaj bi naj še poskusil. Tu pa mu je Mati Marija prišla na pomoč in mu prinesla sredstvo — sv. rožni venec. "Na, Dominik, to vzemi! Nauči ljudi moliti sv. rožni venec in zmagal boš!" In Dominik je to storil in — zmagal. Česar preje navdušene pridige, česar obilni trud ni dosegel, to je dosegel sv. rožni venec. — In navdušeni pater misijonar je vskliknil: "Slovenci, rožni venec v roke! Ameriški Slovenci, nazaj v roke sv. rožni venec in tudi pri nas bomo zmagali brezverstvo in protiverski fanatizem!"

Te krasne besede se nam pa zde kakor nekak klic od zgoraj tudi za nas. — Že dolgih deset let se bori naš list zopet strašno versko propalost, v katero je zabredel naš narod

tu v Ameriki. Vse smo že poskusili, vse storili, da bi odprli oči našemu ubogemu narodu, da bi spoznal tvojo zmoto, pa tudi nesrečo, v katero drvi.

Toda, ali niso besede tega našega rojaka in misijonarja kakor nekak klic "Na, to-le vzemi! Naučite ameriške Slovence zopet moliti sv. rožni venec in — zmagali boste?"

Mi smo prepričani o tem!

Da, kakor je naš list že opozoril može in Mali Ave Maria otroke, tako prihajamo danes tudi pred vas, krščanske slovenske matere, članice maternih društev in vas prosimo: pomagajte, pomagajte! Pomagajte nam pri našem delu — z molitvijo sv. rožnega venca! Poskusimo še mi s tem sredstvom, katero je premagalo krivoverce Albigenca! — Rožni venec zopet v roke!

Kaj pravite na to, matere?

MATERE, NE POZABITE!

ZOPET se bliža lepi praznik Marijin, ki je zlasti praznik društva Krščanskih Mater, cvetni petek, — praznik Marije pod Križem.

Ta dan te bode vedla sv. katoliška Cerkev v duhu tja na goro Golgato in te spominjala na oni strašni veliki, največji petek na svetu, ko je bilo jaguje božje zaklano in darovano na svetem križu za naše grehe.

Ginljiv prizor se bode obnovil pred tvojim duhom.

Tema se je naredila po celi zemlji že od poldne. Dve uri je že ta čudna tema sredi jasnega dneva. Solnce je zatemnelo, kakor bi bilo krvavo.

Trije križi stoje na gori. Množica ljudi stoji prestrašena po hribu v večjih in manjših gručah. Tam pri srednjem križu jih stoji precej. V živem razgovoru so. Razburjeno govore. — Kaj imajo? — Tudi pesti dvigajo! Čujejo se tudi grde kletve. — Da, tega na srednjem križu preklinjajo in sramote.

Križani čuje vse to, vidi umirajoč te pesti. Vidi vse to, čuje vse to, toda molči!

Ko ti sv. katoliška Cerkev, kaže ta dogodek, pa ti zapoje milo pesem:

Stabat mater dolorosa. — —

Mati žalostna je stala

tam pod križem se jokala,

ko na njem je vjsel sin — — —

Da, kaže ti, kako maji tega križanega stoji pod križem nevstrašeno, kako se ne boji grozečega žuganja, ne kletvic, ničesar. Kakor nje sin na križu tako mati pred križem

vidi vse to, čuje vse to in — molči in molče trpi.

Ravno je ta križani zaklical z velikim glasom: "Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo in nagnil svojo glavo in — umrl. Toda v tem se je zemlja stresla. Skale so začele pokati. Vse beži prestrašeno v mesto. Vse trepeta! Vse se boji. — Samo mati pa stoji mirno in trpi dalje. Sinovo srce je izkrvavelo in dotrpelo — materino še trpi in še krvavi; še bolj kakor je dosedaj.

Vendar je tudi ta bolečina ne ukloni. Mati stoji pred križem in trpi.

O, mati, kako lep zgled za te!

Kakšno je tvoje življenje? — Kje stojiš? Ali ne neprenehoma samo pod križem?

Si ti tako potrpežljiva mati?

Ali si ti tako junaška mati?

Ljubiš ti križ?

O, slovenske matere, društvenice društva Žalostne Matere Božje, pojdite na cvetni petek v duhu nekoliko pod križ k tej materi bolečin! Nesite tja svoje križe, svoja trpljenja, svoje gorje in tam jih primerjajte

s križem, s trpljenjem in z gorjem, katero trpi ta mati.

Da, vse slovenske matere, ki greste mimo te matere bolečin kot članice njenega društva, postojte ta dan, nekoliko pri tej materi in pogledjte, če je še kaka bolečina, kakor je bolečina njena.

Pojdite gotovo vse ta dan k svetemu obhajilu! In tam v cerkvi, pri podobi Marije zatopite se v premišljevanje te matere, predstavite si njeno bolečino, skušajte jo razumti, skušajte jo spoznati v vsej njeni grozoti, mislite sebe na njeno mesto — potem pa pogledjte svoj križ — svoje trpljenje . . . !

O, kako potolažena bodeš vstala od te molitve! Z nova boš objela svoj križ, z novo srčnostjo in z novim junaštvom boš šla nazaj v svoje težko življenje. Po zgledu te svoje matere boš tudi ti sklenila vnovič, da boš "stala" tudi ti junaško pod križom in vstrajala do smrti.

Nikar pa, društvenica, ne prezri tega dne! Lep dan je! Lep praznik je. Toda ti si ga moraš narediti lepega!

IMENIK MATERINIH DRUŠTEV.

1.

New York, N. Y. — Duhovni vodja: Rev. P. Benigen Snog, O. F. M.; predsednica: Mrs. Frances Bugar; tajnica: Mrs. Mary Jazbec; blagajničarka: Mrs. Marg. Luteršek.

2.

Brooklyn, N. Y. — Duh. vodja: Rev. Kazimir Zakrajšek, O. F. M.; predsednica Mrs. J. Felicijan; tajnica: Mrs. J. Hodnik; blagajničarka: Mrs. K. Schneller.

3.

Pittsburgh, Pa. — Duhovni vodja: Rev. John Mertel; predsednica: Mrs. Rozalija Bojanc; tajnica Mrs. Barbara Cvetič; blagajničarka: Mrs. Agnes Gorišek.

4.

Eveleth, Minn. — Društvo nima odbora. Vse vodi Rev. A. Leskovec sam.

5.

Greaney, Minn. — Duhovni vodja: Rev. A. Leskovec; predsednica: Mrs. Uršula Babič; tajnica: Mrs. Mary Novak; blagajničarka: Mrs. Mary Sadar.

6.

Chisholm, Minn. — Nima odbora. Vse vodi Rev. J. Schiffer, duhovni vodja.

7.

Newburgh, Cleveland, Ohio. — Duhovni vodja: Rev. J. J. Oman.

8.

Kansas City, Kansas. — Duhovni vodja: Rev. J. Perše; predsednica: Mrs. Katarina Majerle; tajnica: Mrs. Jožefa Zupan; blagajničarka: Mrs. Marija Majerle.

9.

So. Bethlehem, Pa. — Nismo dobili nikakega poročila.

10.

Canonsburg, Pa. — Duhovni vodja: Rev. J. Zacharsky; predsednica: Mrs. Mary Bevc; podpredsednica: Mrs. Alojzija Vrhovec; tajnica: Mrs. Terezija Sinaj; blagajničarka: Mrs. Ana Krek.

11.

Springfield, Ill. — (?)

12.

Gilbert, Minn. — (?)

13.

Bridgeville, Pa. — Za sedaj vodi vse sam župnik Rev. Al. Moder.

14.

Forest City, Pa. — Se je slovesno vstanovilo in organiziralo dne 12. marca. Do sedaj je vodil vse Rev. Tomšič sam.

15.

Chicago, Ill. (Cerkev Sv. Stefana). — Nismo dobili sporočila.

Rdeče koprive.

Kdor hoče na lepem, jasnem in očitnem zgledu proučavati, kaj je mednarodni socializem, naj zasleduje delovanje ruskih Boljševikov. Naši slovenski rdečkarji so jih vedno zagovarjali. Bili so njih ideal! Kazali so na nje, češ "glejte, kaj zna socializem! Glejte, kaj so prinesli socialisti Rusiji!" Ves svet je res strme gledal, kaj neki neso rdečkarji ruskemu tlačnemu narodu! Svobodo, so rekli, da neso. V resnici so pa prinesli — nemško pikelhaubo! — Izdali so svoj narod najhujšemu sovražniku! — Da, da, Kristan, živio, živio, socializem! — Ti pa, ubogo in zaslepljeno delavstvo glej! Naj se ti odpro oči vsaj sedaj! Glej Rusijo! Glej ubogi ruski narod! — Naj povemo še, da je Trotzky-jevo pravo ime Braunstein in da je Lenine tudi žid. Naj povemo tudi, da so Marx, Engel, Adler in vsi drugi voditelji socializma sami židje, da tudi v Ameriki socializem le žid vodijo! In komur se še sedaj ne bodo oči odprle, potem mu ni več pomoči!

Kdor ima pa le še malo slovenskega čuta. Te malo ljubezni še do svoje matere, do svojega naroda, pa se mora z gnušom obrniti od socializma, ki je na tako podel način prodal celo Slovanstvo najhujšemu našemu sovražniku kajzerju! Če bi res Slovani iz te vojske ničesar ne dobili, če je zastoj tekla slovenska in slovanska kri v potokih, če ostanemo še nadalje v krempljih nemške sužnosti — komu

se imamo zahvaliti? Edino socializmu. Da, prišlo je popolnoma na to, kar smo že več let pripovedovali: da je rdečkar izdajalec lastnega naroda, izdajalec lastnih delavskih interesov, da je socializem največji sovražnik delavskih slojev, da je socializem samo krinka kapitalizma, da slepi delavstvo, da odvrača njeno pozornost od sebe, da toliko lažje in nemoteno grabi in kopiči zlato in srebro v svoje kleti in svoje "safe". In ubogo delavstvo bode še bolj spoznalo! Le počakajte malo! Volk skriva zobe samo tako dolgo, dokler nima jagnje v svojih krempljih. Ko ga pa ima, tedaj jih pa pokaže in tudi neumno jagnje jih začuti. Toda je le pregotokrat prepozno! — Dokaz je ubogi ruski narod!

"Boljševiki služijo sedaj ne kot vzgled, temveč kot — svarilo", pisal je Glas Naroda! — Slovenski delavec, ali vrjameš to?! — Vrjame, dokler ne bode prepozno tudi za tebe!

Konda je začel velikonočno kolekto pobirati. Malo zgodaj je! Zanimiva je pa ta kolekta zelo. Kar celo vrsto imen je napisal in pa lepe svote zraven. Zgled: vlečejo, si je mislil. Ti prismojeni rdeči backi mi bodo vse vrjeli in bodo mislili, da drugi res toliko dajo, bodo pa res začeli dolarčeki leteti za piruhe. Vino je dražje, viska je dražja i. t. d.

ZAHVALE.

JAVNA ZAHVALA.

Čast in zahvala presvetemu Srcu Jezusovemu in Marijinemu svetemu Blažu za uslišano prošnjo. Alojzija M., Iron Mount., Mich.
(Adv.)

ZAHVALA.

Najsrečnejšo zahvalo Prečisti Devici Mariji za večkratno pomoč in uslišanje, posebno v boleznih, izreka družina
J. Gornik, Cleveland, Ohio.
(Adv.)

ZAHVALA.

Iz hvaležnega srca se zahvalim Mariji, prečisti Devici in svetemu Jožefu za uslišano

prošnjo. Iz hvaležnosti Vam pošiljam dar, kar sem obljubila.

Mrs. J. G., Barberton, Ohio.

(Adv.)

ZAHVALA.

Tisočerna zahvala Mariji, Materi Božji, svetemu Antonu in sveti Luciji za zboljšanje oči mojemu bratu.
M. V. Cleveland, O.
(Adv.)

ZAHVALA.

Zahvaljujem se presvetemu Srcu Jezusovemu in Marijinemu in svetemu Antonu za dober namen.
M. V. Cleveland, O.
(Adv.)